У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 191. СЕРЕДА, 21-го ЖОВТНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 21, 1970 No. 191. VOL. LXXVII.

У Дітройті відбулося посвячення новозбудованого храму УПЦеркви

Дітройт. — Минулої неділі, 18-го жовтня, тут відбулося врочисте посвячення новозбудованого українського православного катедрального храму Святої Покрови, що його довершив Владика Марко Гундяк в сослуженні духовенства та вірних, які вщерть заповнили церкву. При церкві збудовано авдиторію і школу. Опісля, о год. 2-ій по полудні, відбувся святковий бенкет, з участю Владики Марка, духовенства та численних гостей, разом понад 1,000 осіб. Бенкет відкрив голова святкового комітету д-р Ілля Андрусяк, святочні промови, після проведеної Владикою Марком молитви, виголосили мгр. Р. Сепел Англійською і головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір української мовами, а в мистецькій частині програми виступали церковний хор під диригентурою Івана Китастого, меццо-сопрано Христина Липецька при фортепіяновому акомпаніяменті Оксани Скипакевич та ансамбль бандуристів Української Православної Ліги під мистецьким проводом П. Китастого. Вигольошено ряд привітань. Майстром церемонії був д-р Денис Квітковський. Подякою та кінцевою молитвою закінчено це велике свято. Настоятелем української православної катедральної церкви св. Покрови в Дітройті є о. прот. Микола Литваківський. Нову церкву з авдиторією і школою збудовано при гіпотечній допомозі від УНСоюзу. При цій же парафії п. Володимир Дідик зорганізував новий Відділ УНСоюзу, предсідником якого є п. Микола Самокишин, а секретаркою п-і Ольга Марущак. Відділ має порядкове число 82 та нараховує вже 40 членів з пляном збільшити його в короткому часі до щонайменше 100 членів.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 20 жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

МІЖ ЗСА І СССР ПРИЙШЛО ДО ТАЄМНОГО ПОРОЗУМІННЯ, внаслідок якого всі совєтські інсталяції на Кубі для побудови бази підводних човнів будуть вивезені геть. Державний Департамент нічого не оголосив про таке домовлення, але з Куби, з порту Сієнфуегос, вже відпливло кілька совєтських кораблів, у тому й корабель-тендер для підводних човнів.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЮ ЙОРК НЕЛСОН РОКЕФЕЛЛЕР звернувся з проханням до посадника Ню Йорку Джана Ліндзі, щоб він був невтральним у виборчій кампанії на губернатора стейту. Однак, демократичний кандидат на губернатора Артур Голдберг заявив, що посадник має право висловити свої політичні погляди і підтримати прилюдно того чи іншого кандидата. Ліндзі вже підтримав офіційно Голдберга.

ПІВДЕНЬ ЗСА МАЄ ТЕПЕР НАЙБІЛЬШІ УСПІХИ в зростанні кількости населення, розбудові свого шкільництва та в галузі економіки. Про такі успіхи стейтів півдня Америки повідомило Бюро перепису населення. Раніше припускали, що південь, як сільсько - господарський район, буде втрачати населення та економічно занепадати. У південних стейтах живуть тепер понад 61 мільйон осіб.

ТИСЯЧІ ЖИТЕЛІВ КВЕБЕКУ ВІДДАЛИ ОСТАННЮ ПОШАНУ замордованому членами „Фронту за визволення Квебеку" П'єрові Ляпортові, провінційному міністрові праці й імміграції. Домовину з його тілом було виставлено у палаці юстиції. Від 5 до 9 г. вечора проходили людські маси, прощаючись із невинно замордованим діячем Квебекської провінції. На тому прощанні був присутній прем'єр Трудо та інші державні діячі. Тим часом, посилені розшуки за терористами тривають.

У СВІТІ

АМЕРИКА ДАЄ ЕТІОПІЇ допомогу зброєю й іншими доставами — стверджено після переслухання в Сенатській Комісії для закордонних зв'язків. Впродовж останнього десятиріччя ЗСА переслали Етіопії зброю вартости 147 мільйонів дол., включно з джетовими бомбовиками. Доставлено теж Етіопії зброю й амуніцію для поборювання повстанців в Еритреї, північній частині тієї країни.

ФРАНЦІЯ ЗАЙМАЛА „прихильно - невтральне" становище супроти акції французьких сепаратистів в канадійській провінції Квебеку, але після вбивства терористами з табору сепаратистів міністра праці й імміграції в уряді Квебеку, П'єра Ляпорта, французький міністер закордонних справ Моріс Шуман вислав прем'єрові провінційного уряду в Квебеку, Робертові Бурасса, депешу з висловами співчуття. Папа Павло VI, британський прем'єр Едвард Гіт і всі інші лідери західнього світу висловили своє обурення з приводу того безглуздого вбивства.

ПЛЕБІСЦИТ В ЄГИПТІ ЗАТВЕРДИВ Анвара Садата на становищі президента тієї країни, яка формально зветься Об'єднаною Арабською Республікою. Плебісцит відбувся в минулу п'ятницю 15 жовтня, але підрахунок голосів закінчено щойно в суботу вечором. 7,143.839 голосів висловилися „за" Анвара Садата, але 711.252 голосували „проти". Анвар Садат, дякуючи в радіо - телевізійній 10-хвилинній промові до народу за вибір, заявив, що голоси „проти" були „здоровою демонстрацією", не проти єгипетської революції, а проти особи, яка не може порождувати повного довір'я після смерти Гамаля Абдель Нассера.

ТУРЕЦЬКИЙ НИЖЧИЙ СУД ЗВІЛЬНИВ двох литовців, які в минулому тижні захопили совєтський пасажирський літак, застрілили стюардесу й поранили двох совєтських летунів та скерували літак до турецького міста Трабізонд. Суд визнав, що це був політичний акт. Проте тих пасажирів не звільнили, а перевезли до столиці Туреччини Анкари, для розгляду справи урядом чи вищим судом. Річ у тім, що деякі члени уряду лякаються погіршення відносин з Совєтським Союзом, який вимагає видачі винуватців. „Правда" виявила, що тими напасниками були 46-річний Пранас Стасьо Бразінскас, який в 1967 році перенісся з Литви до Узбекістану і там прийняв ще прибраного своє другої дружини — Корейво. Він ніби примусив свого 18-річного сина Альжірдаса взяти участь в схопленні літака. Совєтська преса намагається представити того литовця, як морально безвартну людину, яку засуджено раніше на 5 років за злодійство.

Канадійська Палата Громад підтримала прем'єра Трудо в його заходах проти „Фронту за визволення Квебеку"

Оттава. — Палата Громад Канади апробувала великою більшістю голосів, 190 голосами проти 16, заходи оголошеного прем'єром Трудо канадійського уряду, започатковані ним для боротьби із „Фронтом за визволення Квебеку", спричинником викрадення Кросса і Ляпорта та вбивства останнього, зокрема проголошення уряду воєнного стану в цілій Канаді. Відбулося голосування в цій справі після промови П. Трудо, в якій він заявив, що „диявольські намагання" згаданого фронту посіяти ненависть і розбрат між канадійцями не матимуть успіху. Згадуючи здійснене однією із клітин „Фронту за визволення Квебеку" вбивство міністра праці й імміграції провінційного квебецького уряду П'єра Ляпорта, Трудо заявив: „Фронт за визволення Квебеку" своїм вчинком започаткував своє власне знищення. Він доказав, що він не має ніякого мандату, тільки терор, ніякої політики — тільки насилля, ніякої розв'язки — тільки душогубство. Він чужий до всього, що канадійське. Він не утримається". Проти проголошення воєнного стану голосували тільки члени очолюваних Т. К. Дагласом Нових Демократів, висловлюючи сумніви щодо успішности уведеного урядом на підставі воєнного Акту про воєнні заходи. В межичасі поліція відкрила на одному з передмість Монтреалю дім, що в ньому вбивники із „Фронту з визволення Квебеку" тримали схопленого ними Ляпорта і встановила прізвища й ідентичність тих осіб, що його винаймали і в ньому до дня вбивства Ляпорта перебували. Ними мали б бути вчитель Роз та таксівкар Чарбонно, за якими розписано стежні листи. Поліція й військо далі шукають за викраденим Кроссом і його викрадачами.

Президент Ніксон засуджує „міжнародну пошесть терроризму і злочинства"

Кензас Сіті, Мізурі. — Продовжуючи виборчу кампанію за республіканськими кандидатами, президент Ніксон виступав із промовами в трьох стейтах середнього Заходу ЗСА — в Огайо, Північній Дакоті та в Мізурі. У своїх промовах він попереджував, що зростаюча хвиля терроризму і злочинства може бути припинена тільки голосуванням за республіканців в листопаді цього року. Водночас із цим Ніксон стверджував, що ця хвиля терроризму не обмежується тільки до ЗСА, але набрала уже міжнародного засягу і стала своєрідною „міжнародною пошестю". Нав'язуючи до вбивства квебецькими терористами міністра праці й імміграції Квебеку Ляпорта, президент Ніксон сповістив, що він телефонував з дороги прем'єрові Канади Трудо і висловив йому глибоке співчуття уряду й народу ЗСА із цього приводу. Те, що сталося в Канаді, за словами Президента, не обмежене тільки до Канади. Це є міжнародна епідемія, спричинена і поширювана тим, що ті, що хочуть боротися за якусь справу, дотримуються засади, що ціль освячує засоби. Під час своєї поїздки президент Ніксон зустрічається з прихильним прийняттям серед населення, тільки подекуди дедентські елементи намагаються демонструвати проти нього і його політики.

Дальше пожвавлення активности було предметом нарад Відділів УНС в Дітройті

Дітройт. — Минулої неділі, 18-го жовтня, тут відбулися наради Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, головним предметом яких, як це діється на подібних нарадах в багатьох інших місцевостях, було пожвавлення організаційної активности Округи та її Відділів. Наради відбулися в приміщеннях Українського Народного Дому і в них взяли участь 44 представники дев'ятох Відділів. Наради відкрив і ними проводив голова Округи інж. Іван Ващук. Огляд активности Округи за дев'ять місяців цього року подав гол. секретар УНСоюзу та пляни на ближчу і дальшу мету виголосив головний предсідник Йосип Лисогір. Про здійснювання союзового гасла „Лицем до молоді" та про ролю секретарів Відділів говорив д-р А. Слюсарчук. В дебатах забирали голос пп. Кончак, Леськів, Ярема, Кушельовський, Корбяк, Терлецький, Котик, Дужий, Дідюк, д-р Слюсарчук та інші. У висліді нарад схвалено плян, який передбачає придбання ще 120 до 150 нових членів УНС до кінця цього року. Під час нарад признано чотири стипендії по 100 долярів для студентів і таку ж суму для місцевого фонду Комюніті коледжу. гол. організатор Є. Репета а доповідь про загальний стан

Союзова Округа в Перт Амбою відбула наради

Перт Амбой, Н. Дж. Минулої неділі, 18-го жовтня 1970 р. тут в приміщенні Українського Народного Дому відбулися організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу з осідком в Перт Амбою. Проводив зборами перший містоголова Тимко Бутрей з Бавнд Бруку. В президії зборів засіли також другий містоголова Микола Степась та як секретарка п. Дарія Оріховська. Відкривши збори, їх голова Т. Бутей привітав приявних, а зокрема головного секретаря д-ра Ярослава Падоха і після прийняття порядку нарад запросив його до слова. Головний секретар в своїй доповіді подав загальний стан цьогорічної кампанії, яка принесла кругло 4,000 членів на терені цілого УНС та Округи. З признанням він відмітив успіхи Округи, яка хоч невелика, придбала досі 107 нових членів. Минулого року вона придбала була 175 й тому їй залишилося ще здобути в три останні місяці по 25 членів, щоб дійти до минулорічного здобутку. Округа у вересні піднялася з 14 на 11 місце між 30 союзовими Округами. Відмітивши найбільш успішних секретарів В. Оріховського, М. Фединишина, о. П. Мелеха, М. Захарка, Й. Ярему і інших, гол. секретар закликав до дальшої праці, а зокрема до тісної співпраці з головним радним і обласним організатором Степаном Гавришем, який постійно опікується Округою. Над доповіддю відбулася дискусія, в якій забрали голос інж. В. Янів, Т. Бутрей, М. Степась, С. Фединишин, М. Геречка, Й. Ярема. М. Захарко В. Матковський і інші. переведено вибори. Репрезентанти вісьмох (на всіх 12) Відділів Округи.

Розмови Роджерса з Громиком закінчились повною невдачею

Об'єднані Нації. — Надії на безопередньо зустріч державного секретаря Вілліяма Роджерса з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком у зв'язку з сесією Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Ню Йорку, не виправдались. Друга довга нарада Роджерса з Громиком у минулий понеділок 19 жовтня не зрушила з мертвої точки справи замирення на Близькому Сході ані теж не помогла розв'язати проблему Західнього Берліну. Щодо ситуації у В'єтнамі, то Громико зразу заявив свою повну солідарність з несприсняттям для ЗСА становищем в'єтнамських комуністів. Громико „підтримуючи становище арабів, виявив свою нехіть довести до злагідненя ізраїльсько - арабської атмосфери в засекреченних дипломатичних розмовах та заявив свою підтримку для арабських старань, щоб ситуацію на Близькому Сході розглядала Генеральна Асамблея. Відповідні дебати мають розпочатися з початком наступного тижня. Американські керівні кола лякаються, що ті дебати можуть тільки погіршити ситуацію та що араби з підтримкою від СССР і азійсько - африканських „невтральних" країн будуть старатися перевести нову, неприхильну для Ізраїлю, резолюцію, яка матиме практично тільки негативний ефект для справі замирення. Новообраний єгипетський президент Анвар ель-Садат заявив у своїй промові в минулий понеділок, що Єгипет готов продовжити воєнне перемир'я на дальших 90 днів але тільки під умовою, що Ізраїль відновить мирові переговори — чого Ізраїль не хоче зробити, поки Єгипет не відтягне з Суезької смуги своїх протилетунських ракет. Тому, мабуть, перемир'я яке витягає 5 листопада, буде продовжене „з дня на день", у сподіванні, що ні одна сторона не розпічне воєнних дій.

Румунія демонструє в ОН своє становище проти „доктрини Брежнєва"

Об'єднані Нації. — Ніколяй Чеушеску, президент Румунії, з огляду на теперішній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй комуністичним сателітським президентом, бо, зрештою, всі інші сателітські держави вислали до Ню Йорку тільки своїх міністрів закордонних справ, наслідуючи Москву, яка вислала туди тільки Андрея Громика. Промовляючи в Генеральній Асамблеї в минулий понеділок 19 жовтня ц. р. Чеушеску заявив, що „відносини між усіма державами, без уваги на їх ідеологію, повинні базуватися на повній рівності, державній незалежності, суверенності і невтручанні до справ інших держав". Хоча він не назвав за іменем так званої „доктрини Брежнєва", яка виправдувала інвазію СССР до Чехо-Словаччини „обмеженою суверенністю соціялістичних країн", яка дозволяє Совєтам „рятувати загроженій соціялізм" в будь-котрій країні, всі зрозуміли, що промова Чеушеску звернена власне проти того совєтського становища і проти інвазії СССР до Чехо-Словаччини. Н. Чеушеску перебуватиме тиждень в ЗСА і з початком наступного тижня буде прийнятий у Вілому Домі. Голова Камбоджі Ченг Генг поручав у своїй промові в ОН — створення міжнародних збройних сил Об'єднаних Націй, яке поспішало б з допомогою таким країнам, як Камбоджа, що стала предметом комуністичної агресії. Так само ляоський прем'єр Суванна Фума заявив, що він не дивується, що ОН переживають кризу, коли одні їх члени намагаються накинути збройно свою волю другим членським державам. До Ню Йорку прибули у зв'язку з сесією Генеральної Асамблеї британський прем'єр Едвард Гіт, французький міністер закордонних справ Моріс Шуман, фінський президент Урго Кекконен і багато інших достойників з широкого світу. Для зібраних на ОН голів і прем'єрів чужинних держав відбудеться в найближчу суботу велике прийняття у Білому Домі у Вашингтоні.

В Єгипті ділять функції Нассера

Каїро. — Новообраний єгипетський президент заповів, що три функції, що їх з'єднував у своїх руках померлий 28 вересня ц.р. Гамаль Абдель Нассер — президента республіки, прем'єра і голови монопольної партії, Арабської Соціялістичної Унії, — будуть поділені між три особи. Найповажнішим кандидатом на прем'єра Єгипту є д-р Махмуд Фавзі, 70-тилітній колишній міністер закордонних справ. Він студіював в університетах в Каїро, Риму, Ліверпулі і в Колюмбійському університеті в Ню Йорку та говорить — крім арабської мови — мовами англійською, французькою і японською.

Округа УНС в Чикаго відбула організаційні наради і курс

Чикаго. — Минулий кінець тижня в Чикаго стояв під знаком союзової активности. В п'ятницю 16 жовтня 1970 р. відбулися організаційні збори, в межах осінньої кампанії УНСоюзу, а в суботу 17го впродовж цілого дня відбувався курс для союзових секретарів та організаторів. В неділю ж, у цій же самій залі Відділів УНСоюзу, відбувалися місячні збори місцевих Відділів. На зборах, які відбулися в приявності понад сорок осіб, представників 17 Відділів, проводив голова Округи Микола Олек, а секретарював Михайло Ольшанський. Приявними були з головної канцелярії гол. секретар д-р Ярослав Падох та обласний організатор і гол. радний Євген Репета, а з округи головні радні проф. Мирон Куропась, інж. Анатолій Дорошенко і Тарас Шпікула. Основною зборів, поза звітуванням з праці місцевих головних урядовців та окружної управи, були доповіді д-ра Я. Падоха та Є. Репети. Перший говорив про стан УНС під цю пору, а зокрема про цьогорічну кампанію з метою значно збільшити число членів УНСоюзу. Вказуючи нові шляхи в поширенні забезпечення поміж українцями в Америці, доповідач подякував Окрузі і її Відділам за усильну працю, яка вже другий рік з черги поставила округу на перше місце між 30 округами УНСоюзу. Підкреслюючи з признанням, що чикагівська Округа здобула в дев'яти місяцях цього року на 18 членів більше, як в цілім 1969 році, тобто 438 членів, він закликав вдертатися ще місце продовжуванням постійної праці. Гол. доповідач Є. Репета подав докладний огляд праці, проробленої Відділами Округи й склав признання найбільше заслуженим Відділам.

Закінчення на стор. 4-ій

У ВІННІПЕҐУ ЗАКІНЧИВСЯ КОНҐРЕС ЕТНІЧНОЇ МОЗАЇКИ

Вінніпеґ (М. С.). — 17-го жовтня вечером тут закінчився п'ятиденний Конґрес етнічної мозаїки Манітоби. На останній пленарній сесії були схвалені резолюції Конґресу, в яких зібрані основні рекомендації учасників і які будуть передані урядам в Манітобі та федеральному в Оттаві. На заключному бенкеті з програмовою промовою виступив прем'єр Манітоби, Едвард Шраєр, який з'ясував напрямні політики уряду щодо етнічних груп на найближче майбутнє. Він теж дуже позитивно висловився щодо самого конґресу і пробленої роботи.

„Я пропонував би" — говорив прем'єр — „дивитися на цей Конґрес мозаїки не як на закінчення, а на початок. Для манітобців, для всіх канадійців — він може бути початком нової ери у взаємних між багатьма культурами, які творять нашу мозаїку і нашу спадщину". Е. Шраєр теж поінформував, що він сам і відповідальні за цю ділянку члени його уряду в скорому часі зазнайомляться з пропозиціями Конґресу і пороблять потрібні заходи для застосування їх на практиці.

Ідеалом для канадійського суспільства повинно бути засвоєння культурних надбань всіх тих груп, які поселились в Канаді. „Ми мусимо прийти до того пункту в нашому житті, коли така подія як відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові на площі перед будинком леґіслятури, має бути святковою подією не тільки для тих, які є українського походження тому тільки, що Т. Шевченко — це великий український поет, а святковою подією для всіх мешканців Манітоби, бо Шевченко є великим поетом у кожній мові".

Привітальну телеграму

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іван Ващук заступником президента Братського Конгресу стейту Мишиген

Іван Ващук

Дітройт (Є. Р. — На конвенції Мишигенського Братського Конгресу, яка відбулася 12 жовтня 1970 р. у Розвил, Миш. вибрано на заступника президента цього Конгресу інж. Івана Ващука, голову Дітройтської Округи УНСоюзу. Мишігенський Братський Конгрес об'єднує 50 забезпеченевих братських союзів у цьому стейті, що мають забезпечених разом пів мільйона членів. На Конвенції було заступлені 30 союзів з 88 делегатами. В попередній управі інж. Ващук був мужем довір'я. За солідне виконання своїх обов'язків у минулому Номінаційна Комісія цієї Конвенції запропонувала його на заступника президента, що делегати одноголосно прийняли. Крім інж. І. Ващука, делегатами від УНС на цій Конвенції були: головний радний Евген Репета і бувший головний радний та почесний член Головного Уряду Володимир Дідик.

13-ий Відділ УНС у Вотервліт відзначив 75-річчя

Вотервліт, Н. Й. — Місцеве Братство св. Николая — 13-ий Відділ Українського Народного Союзу, що належить до найстарших українських установ в Америці, врочисто відзначив 75-річчя свого існування та своєї праці для громади. Ювілейне свято відбулося в суботу, 17 жовтня, о год. 6-ій вечора в приміщеннях Українського Американського Горожанського Клюбу, з участю головного предсідника УНС Йосипа Лисогора, урядовців і членів Відділу-ювілята та репрезентантів інших Відділів, разом понад 200 осіб. Проводив програмою ювілейного бенкету заслужений громадянин Іван Урбан, який в тому дні зі своєю дружиною відзначили 55-річчя свого подружнього життя. Початкову молитву провів, благословивши трапезу, місцевий український католицький парох вег. о. д-р Богдан Волошин, який опісля накреслив історію Відділу. Вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано померлих членів, а діточий хор виконав ряд пісень. Ювілейну промову про ролю і значення УНСоюзу в житті і розвитку українців в Америці виголосив п. Йосиф Лисогір. Бенкет закінчив молитвою вч. о. Теодор Баган, український православний парох з Трой, Н. И. Опісля відбувся баль.

Видано уже п'ятий том монументального корпусу українських народних мелодій

Ню Йорк. — Під фірмою Української Вільної Академії Наук у ЗСА і заходами та стараннями видавця і технічного редактора Маріяна Коця появився з друку уже п'ятий з черги том монументального 10-томового корпусу „Українські народні мелодії", що їх зібрав і зредаґував померлий передчасно видатний український композитор і музикознавець Зіновій Лисько. Охоплює цей п'ятий, розкішно виданий на доброму папері і в твердій полотняній оправі, як і всі попередні, мелодії народних пісень від числа 3735 до 5038. Відкривається він портретом упорядника й редактора д-ра Зіновія Лиська, дійсного члена НТШ і УВАН, який після прибуття до ЗСА в 1960 році був професором і з 1962 року аж до своєї смерти в 1969, директором Українського Музичного Інституту в Ню Йорку, головою Музикологічної Секції УВАН і членом Міжнародної Ради Фольклорної Музики. Завершується цей п'ятий том списком дотацій і пожертв на це монументальне і єдине в українській музичній літературі видання, між якими перше місце займає дотація в сумі 2,516.49 дол., що її жертводавцем був письменник, співвласник Гуцульщини сл. п. Михайло Ломацький. Наполегливими заходами і працею видавця цього корпусу українських народних мелодій досі видано уже п'ять томів, кожний по 576 сторінок. Шостий том друкується і дальші чотири уже в підготові. Цілість охоплюватиме 11 477 мелодій. Покажчики мелодій за джерелами, назвами, територією, жанрами, ритмікою, мелодією і формою вміщені в першому томі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Квебек у Канаді

Несподіваний вибух кривавого терору, застосованого французькими сепаратистами в Канаді, потряс тією великою, гарною і спокійною країною, тим паче, що в Канаді не було американської теорії „перетоплюючого кітла" і, особливо в останніх роках, під натиском окремих національних груп із французькою у проводі — урядові чинники сприяють концепції різнонаціональної держави. Хоч населення Канади зросло вже до кругло 22-ох мільйонів, все ж це ще мало на величезній території понад 3,850.000 кв. миль, що простягається між Атлантиком і Тихим океаном та від північних кордонів З'єднаних Стейтів по Північний бігун. Тому є там ще чимало місця для нових поселенців.

Націоналізм канадійських французів не безпідставний: хоч скандинавці твердять, що їхні вікінґи заплили були до північно - західніх берегів Канади найпершими, а італійський подорожник Джованні Кабото на службі англійського короля Генрика VII заплив у 1497 році до Нової Фунляндії, за офіційну дату відкриття Канади вважається рік 1534, а за її відкривника — француза Жака Картіє. Французи були піонерами - поселенцями в Квебеку від 1608 року, так звана Нова Франція стала колонією Франції в 1663 році й була нею рівно сто років, поки не перейшла, у висліді 7-мирічної війни в Европі, під володіння Англії. Аж у 1867 році, внаслідок прийнятого англійським парляментом „Британського Північно-Американського Акту", Канада стала самостійною державою, спершу в рямцях Британської імперії, тепер Британського Коммонвелту, пов'язаною з Британією особою королеви та британським губернатором, що його вибирає канадійський парлямент. Квебек — одна з 10-ох канадійських автономних провінцій величиною кругло 600.000 кв. миль із населенням понад 6 мільйонів душ.

На піонерські заслуги французів та на статистику території й населення покликаються французькі націоналісти в Канаді, які змагають до відірвання від канадійської конфедерації та створення самостійної держави, пов'язаної ближче незформульованими вузлами із Францією. Могутній поштовх тому сепаратистичному рухові дав французький президент Шарль де Голль, який у 1967 році, під час святкування Канадою 100-річчя своєї незалежности, крикнув з бальконy ратуші в Монтреалі „Хай живе вільний Квебек!" Очевидно, де Голль не сподівався, що французькі сепаратисти в Канаді з „Фронту визволення Квебеку", бомбуватимуть державні будинки та схоплюватимуть і вбиватимуть своїх таки земляків.

5-го жовтня ц. р. члени того Фронту схопили в Монтреалі британського делегата в Канаді в справах торгівлі, Джеймса Кросса і зажадали як ціну за нього звільнення 23-ох ув'язнених членів Фронту та перевезення їх до Куби або Альжиру разом із 500.000 долярів окупу. Коли провінційний уряд запропонував терористам звільнення 5-ох в'язнів і свобідний переїзд за кордон винуватцям схоплення — терористи відповіли схопленням міністра праці й іміґрації таки француза П'єра Ляпорта, коли він грав у футбол із своїм сином перед власним домом. Прем'єр Канади П'єр Елліо Трудо, сам французького походження із Квебеку, проголосив воєнний стан і вислав військо для охорони державних будинків в Квебеку, звільнивши всю змобілізовану поліцію для акції проти Фронту визволення Квебеку. Виарештувано понад 500 осіб, між ними молодого адвоката, що діяв, як посередник від терористів. Минулої неділі знайшли тіло міністра Ляпорта в багажнику авта, яким схоплено його: терористи застрелили його, здискредитувавши тим своїм безглуздим актом ідейні цілі своєї організації та кинувши поважну тінь на ввесь націоналістичний рух канадійських французів.

Існує неписаний закон, що всі екстремісти в якийсь момент перетягують струну. Коли Трудо міг спершу сподіватися труднощів у федеральному канадійському парляменті, який має ще затвердити покликання „Акту воєнних засобів", то після вбивства П'єра Ляпорта у цілій Канаді, включно з французами у Квебеку, постало таке збентеження й обурення, що він може рахувати на єдність всіх громадян у боротьбі проти терору, як засобу у боротьбі за певне ідеологічно - політичне гасло. Поминаючи нереальність розчленування нинішньої Канади, вбивство прем'єра Ляпорта віддало найпоганішу прислугу ідеї усамостійнення Квебеку.

ПЛЯНОВЕ НИЩЕННЯ ПАМ'ЯТОК КУЛЬТУРИ

Мюнхен — М. П.-ч. — Усім відомі обурливі вандальські методи нищення скарбів Бібліотеки Академії Наук в Києві і згодом Видубицького монастиря, куди перевезено було частину архівів цієї бібліотеки. Як в одному, так і в другому випадку стверджено, що вогонь, який знищив велику кількість пам'яток нашої культури, був пляново підкладений. Проте, ніхто за це не був покараний. Вправді, підпалювача ніби арештовано й засуджено на десять років тюрми, але згодом випущено, як неосудного, тобто нібито божевільного. Про покарання підпалювачів Видубицького монастиря нічого не відомо.

Тепер стали відомі інші факти про нищення пам'яток української культури у Львові та в Івано - Франківську. Все це свідчить про запляновану акцію. Валентин Мороз у своїй новій праці „Хроніка опору", яка вийшла у „самвидаві" і за яку його знову арештовано, наводить цілий ряд дотепер невідомих фактів про розгнузданість російських шовіністів в Україні, які з благословення партії продовжують свою вандальсько - нищівну роботу.

„Опіку" над скарбами української культури перейняли на себе представники КҐБ, які, як пише Валентин Мороз, побачивши в Косівській мистецькій школі гуцульські речі, авторитетно заявили: „забрати цю бандерівщину!", додаючи до цього нецензурну московську лайку. Так само, як стверджує Мороз, з Довбушівського музею ще в 1964 році „позичили" для накручування фільму „Тіні забутих предків" стародавній іконостас та безліч інших мистецьких речей і дотепер, не зважаючи на заяви, писані до різних совєтських відомств, їх не повернули. Замість того до директора музею Баб'юка прийшов голова косівського райвиконкому, уповноважений в справах церкви в Івано - Франківську Атаманюк (перед тим служив в КҐБ) та представник КҐБ і накинулися на нього мокрим рядном, назвали „націоналістом". Як він, мовляв, посмів писати. „Забрав іконостас і церкву заберу! — розкричався Атаманюк. — Вас львівські націоналісти під'юджують. Знаємо ваш Космач, тут стояв цілий полк петлюрівців".

Так то невідомо, де опинились безцінні мистецькі речі з Космачівського музею (кажуть, іконостас в Київському музеї мистецтва — ще було б півбіди). Та куди гірші інші факти, наведені Морозом: спалення мистецьких культурних надбань у Львові та в Івано - Франківську. Старший колеґа каґебіста Атаманюка, якийсь Любчик, як пише Мороз в „Хроніці опору", спалив у Львівському музеї мистецтва праці бойчукістів (малярів зі школи Бойчука), Архипенка, Нарбута і старовинну українську графіку.

Ось що про це пише Мороз: „Любчик дуже добре знав, що робить... спалюючи бойчукістів, Архипенка, Нарбута і стародавню українську графіку в Львівськім музеї українського мистецтва. Потім згоріли бібліотеки в Києві, Тарту, Ашхабаді, Самарканді, Жадна в Росії. Кажуть, що випадково. Що ж, давайте, повіримо. Повіримо, що у Львівському музеї українського мистецтва випадково створили спеціяльний відділ для ізоляції так званого „ідейно шкідливого мистецтва" (своєрідна камера смертників). Повіримо, що туди випадково попала тільки українська кляcика, що Любчик (між іншим, також перед тим працював у КҐБ — прим. наша) випадково одержав наказ приготувати списки призначених на знищення речей і що комісія для цієї інквізиції також упала з неба..."

Коли ж справа стала голосною й неприємною (на Захід вістки про це не продісталися), то КҐБ розіграло, як пише Мороз, комедію. „Любчика засудили на 10 років за... український буржуазний націоналізм. Через півроку Любчик уже був на волі (тепер займає пост доцента в Львівському мистецькому інституті (!?)".

Невідома для нас на чужині й справа з знищенням українських культурних надбань в Івано - Франківську ще в 1953 році насланим з Москви „культуртреґером" Літуєвою. „Слід зберегти для нащадків, — пише Мороз, — також ім'я Літуєвої — колишньої завідувачки Станіславського, краєзнавчого музею. Приїхавши в ролі носія культури на відсталу Західню Україну, Літуєва мала чіткі інструкції, як і Любчик. Вона знищила унікальні речі — праці Вахметюка, Шкрібляків... Ні, за власним розсудом Літуєва цього не зробила б... Так само, як ні один місцевий капрал не відважився б улаштувати масовий розстріл кобзарів у тридцяті роки".

Наведені Морозом факти та відомі вже давніше свідчать про те, що гідне нацистів вандальське нищення українських культурних надбань має наперед заплянований характер. Безумовно, як це правильно підкреслює Мороз, без наказу згори ніхто не відважився б на такі вчинки. Пляновість цих злодіянь потверджує і той факт, що винуватців за це не карають. Як не покарали Тельнової за осквернення пам'ятника Шевченка.

Всі ці факти викликають в Україні безмежне обурення та протести. Запротестував Мороз, і його знову арештували. Протести інших залишаються німими. Тим більша відповідальність лежить на українській еміґрації. Хай ті, що торочать фантазії про можливості співжиття і виправлювання режиму, краще свою енергію звернуть на протести проти цих ганебних вчинків. Обов'язком еміґрації є розгорнути такі протести, щоб світ довідався про злодіяння російських шовіністичних вандалів.

ДІЯЛОГ МІЖ БРАТАМИ

ГОЛОС ПРАВОСЛАВНОГО

Мій Дорогий Приятелю!

Якось ми у нашому листуванні ніяк не можемо „солідно посперечатись", а все один одного доповнюємо. Якщо прийняти, що серед численних кадрів наших обох Церков такі самі почування, то можна сказати, що час ширшого й вільнішого діялогу вже справді настав. Шкода лише, що він, цей діялог, ще не відбувається у більшому маштабі. Але про це — під кінець цього листа.

Ось у справі Українського Католицького Патріярхату ми не можемо справді „посперечатись", а то й посваритись, як це деякі гарячі патріоти залюбки роблять, хоч думаю, що настав час ще більше себе доповнити в цьому важливому питанні. Ми повинні один одного в цій справі ще краще розуміти, знати свої міркування і почування.

Справи українського католицького Патріярхату ми торкнулися в попередніх листах — Ви з повним пієтизмом, оправданими пристрастями та логічними висновками, а я — з пошаною. Одначе, у своїх висновках я набрав, сказати б, дещо мінорного тону, припускаючи, що надання Патріярхату УКЦ Ватиканом під сьогоднішню пору майже нереальне. Такі ж песимістичні думки у мене і щодо визнання УПЦ, як окремої автокефальної одиниці Вселенським Православним Патріярхатом. Я й далі думаю, що так воно, на жаль, є в нашій дійсності, але аж ніяк не хотів би, щоб ми всі в обох Церквах склали руки і пустили все напризволяще. Нам треба в цих ділянках працювати. Хай це забере довгі роки, але цього не вільно залишати, бо десь у майбутньому це має свої вигляди на повний успіх. Чому?

Як ми обидва вже згадували в попередніх листах, усі Церкви під сучасну пору переходять своєрідну кризу. Власне, я б це радше назвав періодом назрівання нового ренесансу в церковному житті і структурі. Занепад віри, звичаїв, загального рівня моралі, недовір'я до авторитетів — це, на мою думку, лише зовнішня поволока, під якою криється глибокий фермент шукання, наснаги нового вдосконалення, думання про нові шляхи впорядкування церковного життя. Це виглядає на курйоз, але це факт, бож дуже часто найбільші „ребелянти" мають на увазі високоідейні пляни. Очевидно, я маю тут на увазі не шумовиння наркоманів або інших познак суспільного звиродніння, а нормальні прошарки суспільства, які прибирають, здавалося б, позу „бунтівників". Це відбувається по цілому світі.

Ми живемо в часах наростання іншої людської культури, яка вже відмінна від тієї, що керувала нашими думками ще двадцять років тому. Забудьмо на хвилину неґативи цієї культури, а візьмімо до уваги чимало позитивів, які кінець - кінцем матимуть рішальне слово для структури майбутнього світу і нового обличчя людини. Ця нова духова культура, сам озрозуміло, викликає потребу іншої інтерпретації цілого ряду фактів і навіть незаперечних істин. Я маю на увазі, що хоч ці істини і залишаються постійними, все ж інтерпретація їх змінюється із зміною духової культури. Візьмімо для прикладу інтерпретацію поширення християнства серед хрестоносців або навіть деяких релігійних орденів пізніших часів, які вогнем і мечем навчали Христової науки. Адже вона така відмінна від, наприклад, творців Ренесансу або смиренних подвижників і місіонерів пізніших часів. І наша нова наростаюча культура вимагає нових інтерпретацій.

Таку потребу надзвичайно глибоко відчув Папа Іван XXIII, починаючи ряд нових, сказати б, ліберальних кроків у житті Католицької Церкви. Дайте двох таких Пап на двадцять років, і ніхто не впізнав би колишньої Католицької Церкви, а то й багатьох інших Церков. Подібну потребу, але з іншого боку, відчувають, наприклад, лютерани. Як відомо, в Лютеранській Церкві йдуть тепер ферменти по лінії шукання повороту до традиційности, поглиблення філософської сторінки, вивищування авторитету в Церкві, а навіть уведення кращих взірців церемоніяльної сторінки Богослужень та наголошування майже містицизму. Це вони вважають своєрідним поворотом до традиційности, не криючись з тим, що це йде назустріч ліберальним заходам Католицької Церкви. Серед багатьох лютеранських кругів існує переконання, що дуже недалекий той час, коли Католицька і Лютеранська Церкви створять своєрідну федерацію, ставлячи на чоло так поєднаної Церкви якесь тіло чи уряд єпископів з верховним єпископом, що виконуватиме ролю Папи, але зв'язаний постановами не ватиканської Курії, а міжнародного і міжцерковного Синоду.

Ми не знаємо, якими шляхами піде така думка і чи коли вона зреалізується, але це очевидний факт, що подібні ферменти існують. Приймається думка, що Христова Церква у цілому світі, в усіх її відгалуженнях мусить знайти нові форми урядування, плянування та праці над творенням духового обличчя нових поколінь. Курія, що складається в більшості з італійців, не може надати повного тону всім і скрізь, бо, наприклад, культура, а з тим й інтерпретація багатьох фактів чи навіть істин серед китайських християн, арабів, еспанців, ірляндців, американців, німців чи українців — зовсім інша. Недавні події в Голляндії у житті Католицької Церкви служать цьому найкращим прикладом.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОС КАТОЛИКА

Дорогий Брате!

У Вашому останньому листі Ви заторкнули багато важливих справ. Так багато, що трудно було б їх усі взяти під розвагу. Тож дозвольте, що обмежуся одною справою сьогодні, а інші залишу для наступних листів, якщо знову не засиплете мене новими думками.

В усіх Церквах проходять певні процеси. І назагал такі процеси — це змагання до глибшої духовости, до релігійного відродження. Це явище навіть не обмежується церковним життям, воно помітне в усіх ділянках людського існування. Коли поглянемо в історію минулих ста років, то побачимо, що в тих реформах чи переворотах старого порядку (залежно від того, хто як на це дивиться) для нас знаходиться джерело надії на взаємне порозуміння й об'єднання.

Після наполеонівських воєн запанував в Европі „порядок". Хоч були намагання той порядок зробити більш людським, ті намагання не змогли проломитися назверх. Вродовж цілого XIX століття були всякого роду революціонери, нігілісти, радикали, соціялісти, які проповідували зміни, реформи, але всіх їх абсолютистичний лад умів держати під поверхнею життя. Не інакше справи малися в Католицькій Церкві, яка завжди має схильність прибирати устроєву форму свого політичного довкілля.

В Европі запанував порядок, який деякі наші старші громадяни з ностальґією згадують: „не було то, як за цісаря". Прийшла перша світова війна і „порядок" захитала, внедовзі прийшла друга, ще страшніша війна, яка показала, що той „порядок" був властиво уявний, не збудований на твердих основах, а радше накинений і штучно удержуваний. Коли падали суспільні устрої, що здавалися непорушними, а тим більше, коли вже осів порох на руїнах, люди почали серйозно задумуватися. І з тих їхніх роздумувань виросло переконання, що вартості можуть бути двоякого роду — змінні або незмінні. І їх мішати не годиться. Правда, деякі люди пішли задалеко в своїх розчаруваннях і проголосили, що все на світі змінне.

Подібним рефлексіям підпали й церковні справи. З бігом десятиліть певні речі буденного, людського порядку набрали німбу небесної святости. Вони лежали великим тягарем на совісті щирих християн, але змінити їх було годі, бо затерлася лінія розмежування між основними вартостями і переходовими. Трагізм ситуації показали світові війни, які правом усіх живих істот почали проривати залізне кільце „порядку". І прийшла конечна переоцінка. З одного боку, чисто людські додатки почали уважатися тим, чим вони справді є, а з другого боку те, що Боже й вічне, засяяло в своїй властивій славі.

Який же вплив мають на нас ці новітні процеси? До сьогодні ще не мають ніякого. На жаль. Одначе, вони повинні його мати. Коли наш нарід поділений під оглядом політичних переконань, то це цілком природньо, бо політика це людська річ, і політичний поділ знайдемо в усіх вільних народів. Не так мається справа з релігією. Ісус Христос напевно заснував тільки одну Церкву. Це ми всі признаємо як основну правду нашої віри. Отже, якщо у нас зайшов поділ, то його первопочин вийшов від людей, а не від Бога. А що той поділ так утривалився між нами, то це свідчить про те, що ми людські переконання піднесли до рівня Божих правд. У гарячих дискусіях на релігійні теми часто чуємо закид: а ви відкололися від нас! Це цілком недоречний закид. Бо якщо ми себе взаємно не терпимо, то в якійсь мірі відколюємося від Христа. Все, що є Христове, веде до єдности; тим самим усе, що розділює, відлучує від Христа.

Коли в останніх роках українці католики й українці православні вже нарешті почали між собою говорити і признавати одні одним місце під сонцем, то наступним кроком мусить бути питання: а що властиво нас розділює? Одна відповідь напевно правдива — не Христос! Отже, треба безпристрасно дошукуватися правдивих причин.

У таких розшуках ми натрапимо на деякі несподіванки. Слуга Божий Митрополит Андрей твердив, що нас не розділює віра. Бо віра Православної Церкви — це віра семи Соборів. Кожний віруючий католик приймає навчання тих Соборів як авторитетне, непомильне навчання Христової Церкви. Дальший розвиток догматичного навчання, який признають католики, ніколи не був осуджений будь-яким Вселенським Собором, а тільки поодинокими людьми. В розумінні Великого Митрополита ті, хто покликається на різниці віри між православними й католиками, підносять думки поодиноких богословів на рівень навчання Вселенських Соборів, що в нашій спільній християнській традиції є недопускальним.

Гляньмо на ще одне можливе джерело несподіванок у наших намаганнях знайти, що нас розділює. Ми, католики, дуже часто приймаємо за загально католицьке вчення те, що властиво є тільки питомим для католиків латинського обряду. Тому, що латинники стали чисельно найбільшою групою у Католицькій Церкві, а також сильно розвинули свою діяльність в різних ділянках, настав час, коли вони самі, а за ними й інші почали утотожнювати латинське з католицьким. І так в наше українське богословіє, а головно в літургічний обряд увійшло багато елементів латинського обряду. Більше як на літургічному обряді ті впливи позначилися на богословському думанні, і коли сьогодні приглянутися українському католицькому священикові, то ззовні він східнього обряду, а в ментальності часто латинник. Першим, що старався протидіяти такому станові, був св.п. Митрополит Андрей Шептицький, а продовжує це його наслідник на митрополичому престолі Верховний Архиєпископ Кир Йо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В УКРАЇНІ Й ПРО УКРАЇНУ

(4)

Києвом же не тільки українець, а й кожен чужинний турист не може пройти, щоб не захопитися ним. Це коли говорити про красу нашої столиці. А в атмосфері Києва, в поведінці людей ви не можете не відчути якоїсь невловної динамічности, спонтанности й щирої людяности. В цьому, власне, різниця між Москвою й Києвом. Але є ще одна, дуже суттєва різниця: в Москві відчувається справжній розквіт нації, а в Києві — суцільна національна криза. Щоправда, більшість українців цього не відчуває — вони звикли, для них це нормальне явище. Вони звикли говорити по-російському, вони звикли до російської культури, вони навіть не квестіонують, чому їх вчать російської історії, а не вчать української.

Якщо виелімінувати етнографічні відмінності, то схожість між обома столицями разюча. Мені часто доводилося переконувати себе, що я насправді в Києві, а не в Москві, — настільки зрусифікована наша столиця. Я часто запитувала людей, чому вони не розмовляють українською мовою, і завжди одержувала однакову відповідь: „Офіційною мовою України є мова російська, врешті, нема різниці, якою мовою розмовляти?" Мої запевнення, що конституційно офіційною мовою України є мова українська, нікого не переконували. Пізніше я запитувала декого з наших діячів культури, чи не соромно їм і їхньому урядові, що за 50 років існування держави вони не вважали за потрібне довести до відома свого народу такої елементарної конституційної істини? Дехто мені пояснював, що українці самі не хочуть розмовляти українською мовою, „а в нас демократична країна, — кожен розмовляє, як хоче". Який же це демократизм? Хто чув, щоб велика культурна нація добровільно зрікалася своєї мови, історії, культури — зрікалася сама себе?

Таке твердження про „самозречення", на перший погляд, не вміщається в рамки найпримітивнішого розуміння. Проте, коли глибше вглянути, такий ненормальний стан справді існує. В Харкові, наприклад, у парку ім. Горького є дитяча залізничка. Її обслуговують самі діти. Всі повідомлення крізь голосники йдуть українською мовою, а всі діти-пасажири розмовляють і між собою, і з своїми мамами російською мовою. І ось одна мама обурюється: „Зачем они говорят этой архаикой, и так все разговаривают по-русски..." Мені кажуть, що це — українка. А ось ще один дуже характеристичний приклад отого „добровільного" зречення: Харків. Парк ім. Шевченка. З репродукторів цілий вечір пливе чиста українська мова. У парку сотні людей, і... не чути жадного українського слова.

Якщо ви хоч трохи вдумливий спостерігач, то такі речі вас не можуть не збентежити.

Під цим оглядом, під оглядом національного розквіту, Москва і Київ дуже відмінні.

П.: Якщо так, то скажіть, пані Галино, що собою практично й теоретично являє УССР і як ви її відчували, перебуваючи в Україні?

В.: Ознак української державности я справді шукала. Я шукала їх дуже об'єктивно, без заокеанських окулярів. Я теж хотіла зрозуміти, чому жадна держава й ніхто в світі, включно з туристами, які ходять по Києву, не знають такої „суверенної держави" як УССР. Я була ображена вкрай, що туристи, які розважаються на прекрасній українській землі, навіть імени нашого народу не знають. Для них, як і для всього світу, Україна — це Росія.

І якщо ви хочете почути пряму відповідь, то я вам скажу — скажу не із злобою, а з болем душі: УССР практично являє собою частину Росії. Етнографічно я відчувала Україну всіма фібрами душі, але якщо йдеться про державно-політичний і національний аспекти, то я почувала себе ніби в Росії. І коли я в перших днях засуджувала туристів, доказувала їм їхню необізнаність з структурою СССР, то пізніше мені стало ясно, що туристи не винні. Винен уряд України, який, замість того, щоб дбати про добро і славу свого народу, дбає про силу і славу Російської імперії. За 50 років свого існування він не подбав хоч би про мінімальне практичне застосування зовнішніх ознак української державности, не навчив російських шовіністів розуміти, що вони не є господарями України, не примусив їх шанувати нашого минулого й сучасного.

Я виїхала з дуже сильним враженням, що Україну влито в Росію, точніше, що українську націю поглинула нація російська.

Це твердження я не роблю зловтішно. Мені дуже хотілося б сказати, що всі ми тут помиляємось, що Україна справді має всі атрибути суверенности, що уряд України справді стоїть на сторожі інтересів свого народу. Але, на жаль, цього я не можу сказати. Україна, так, як я її бачила й відчувала, — це етнографічно - географічне поняття.

Якщо народ переконаний, що офіційною мовою УССР є мова російська, не вбачаючи в цьому навіть ненормальности; якщо цей народ призначений на „добровільну" самоліквідацію; якщо уряд України дбає не про національний розквіт свого народу, а про розквіт російського великодержавництва; якщо, врешті, українська нація стоїть перед загрозою розчинення в російській національності й зникнення не тільки з сім'ї вольних кола, а й взагалі з сім'ї народів людства, то яка може бути мова про суверенність чи державні ознаки такої країни?

П.: Досі ми говорили про побутові й політичні моменти сучасної української дійсности. Чи мали ви можливість зорієнтуватися в церковно-релігійному житті?

В.: У кожному місті, де я бувала, я відвідувала церкви. Багато церков служать як архітектурні пам'ятки, але в кожному місті, де мені доводилося бувати, є й відкриті церкви для вірних. Отже, коли хтось має потребу молитися, то храми є. Я мала можливість бути на кількох Богослуженнях — храми були повні людей різного віку. У Почаївській лаврі я була на Богослуженні на Зелені свята, саме тоді, коли тут, у нас, подали вістку, що Почаївську лавру знову замкнули для вірних. Коли я була у Володимирському соборі в Києві, тоді саме висвячували єпископа уманського. Стільки народу в церкві я рідко коли бачила. Назагал наш народ дуже побожний, фанатично побожний.

П.: Чи можете щось розповісти про те, наскільки і чи взагалі українці в Україні цікавляться життям українських поселень у західньому світі, зокрема Світовим Конґресом Вільних Українців і чи мають якісь інформації про наше життя?

(Далі буде).

Проф. Я. Рудницький виступив з доповіддю про Лесю Українку

Бордо. (ОУПС) — Після відзначення сторіччя Т. Шевченка на міжнародному конґресі літератури в Утрехті в 1961 р., Українська Вільна Академія Наук — УВАН у Канаді перевела подібну акцію в Бордо, Франція, на 6-му Міжнародному Конґресі Порівняльної Літератури, що відбувся в днях 1-5 вересня ц. р. в приміщенні місцевого університету. Одна з головних тем конґресу була „Европа й Африка в літературних взаєминах". З доручення Президії УВАН проф. Яр. Рудницький взяв участь у цьому конґресі, виголошуючи доповідь на тему „Африка в житті й творчості Лесі Українки", в якій дав огляд і аналізу творів поетки з часів її трикратного перебування в Єгипті на лікуванні під кінець її життя. Доповідь відбулася дня 2-го вересня під головуванням проф. В. Ніябонґо з Нашвіл Теннесі, і викликала живу дискусію серед приявних з уваги на мало відому тему, порушену в доповіді. В часі свого перебування в Бордо проф. Рудницький мав окрему зустріч з славістами Бордо (1 вересня) під головуванням проф. Ж. Люсіяні і на його руки передав для української колекції університету деякі новіші видання УВАН та фотостат першодруку повісти Лесі Українки „Екбалалем" — з життя єгипетської жінки, — що була останнім твором української письменниці в 1913 р. з уваги на відсутність делеґатів із України на конґресі виступ проф. Рудницького був добрим започаткуванням сторіччя з дня народження Лесі Українки, що припадає в 1971 році.

Координаційна Рада УККА стейту Коннектикат

Ню Гейвен (МЯ). — В суботу 3 жовтня 1970 р. відбулися тут наради Координаційної Ради УККА Стейту Коннектикат. Зборами проводив д-р Михайло Сінгурович, голова УККА Відділ Ню Гейвен, як предсідник, секретарював Гнат Андрусишин, член Управи цьогож Відділу УККА. На зборах були заступлені усі відділи УККА стейту Коннектикат, за винятком Відділу з Норвіч, голова якого виправдав свою неприсутність. З Бриджпорту були присутні А. Фалько і Я. Гура, з Гартфорду — Я. Лучкань, з Кольчестер — Б. Соколовський, з Вилмантику — В. Олійник і П. Колісник, з Ню Гейвену, крім названих членів президії, В. Добчинський і М. Пушкар. На зборах обговорено низку проблем, зв'язаних із працею Відділів та винесено обов'язуючі усі відділи постанови. Важливіші із цих постанов: активність українського громадянства у виборчій акції, та участь у праці американських партій, щоб в цей спосіб впливати на політику цих партій в першу чергу у напрямі правильного розуміння українських проблем. Постановлено підтримати сенатора Т. Дадда, який кандидує на сенатора, як незалежний кандидт. В тій цілі створено стейтовий комітет. Усталено дати імпрез стейтового характеру. Святкування 30-ліття УККА відбудеться в Гартфорді і Бриджпорті. Січневі святкування будуть в Ню Гейвені, де 23 січня 1971 р. відбудеться в Парк Плаза Готелі бенкет і баль. Велика імпреза в користь Фонду Катедри Українознавства із виступом Кубанських Козаків відбудеться на весну 1971 р. в Гартфорді, в залі Бушнел Гол. Обмірковано збірку Народного Фонду в тих громадах, у яких немає відділів УККА та припоручено найближчим до цих громад відділам УККА зайнятися цією справою. По нарадах відбулася гостина, під час якої була жива виміна думок на актуальні в стейті Коннектикат виборчі проблеми. Головою Стейтової Координаційної Ради УККА на цю каденцію є д-р Михайло Снігурович, секретарем Василь Добчанський.

Підготовляється 5-ий Двомісячник Української Книжки для Дітей і Молоді

Торонто. — Враховуючи потреби українських дітей і молоді у вільному світі в нових виданнях і намагання Москви закидати українську вільну спільноту дешевими дитячими виданнями зросійщеною мовою, переважно з пропаґандивною тематикою, Правління Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, ОПЛДМ ім. Л. Глібова, закінчує підготову проголошення вже 5-го з черги в ЗСА і Канаді Двомісячника Української Книжки для Дітей і Молоді, ДУКД. Лише у Василковій Станиці ОПЛДМ у Ню Йорку, в приміщенні Українського Народного Дому, є понад півтори тисячі примірників дитячих книжок, а на головній базі Об'єднання є таких видань, опублікованих в різні роки, в тому й найновіших з 1970 року, майже на 40 000 долярів. Донесення цих видань до рук і сердець дітей та заохочування молоді до читання рідної книжки — справа не лише письменників для дітей та представництв ОПЛДМ, а всієї української організованої громади, для якої Об'єднання напередодні 25-ліття створення ОПЛДМ сподівається особливої підтримки. Двомісячник розпочнеться в листопаді й триватиме до кінця грудня 1970 р. До Представництв ОПЛДМ, управ шкіл, проводів молодечих організацій розсилаються найновіші каталоги, заклики, гасла, підписні листи для пожертв на Видавничий Фонд ОПЛДМ: необхідно зібрати 50-000 дол. для того, щоб зрушити справу десятків нових видань української дитячої і молодечої літератури, яка є духовою підставою та першим наріжним каменем - опорою для формування дитячої душі в дусі української мови, культури й приналежности до рідної спільноти в майбутньому.

Книжка І. Коляски „Освіта в Радянській Україні" вийшла вже українською мовою

В передмові до українського видання цієї книжки, написаної самим автором, знаходимо таке вияснення: „Після виходу цієї книжки в англійській мові, наспіло багато вимог, щоб видати її в українському перекладі. З огляду на ці домагання і на те, що чимало українців не читають англійською мовою, появляється цей переклад.

„Переклад доповнений даними, які свідчать про дальше просування русифікації в СРСР загально і в Україні зокрема. У книжку додано промову Івана Дзюби на вечорі, присвяченому 30-річчю з дня народження поета Василя Симоненка, 16-го січня 1965 р.

Маю надію, що книжка допоможе читачам-українцям зрозуміти розмір і глибину наступу окупанта, щоб знищити не тільки українську мову та культуру, але й саму українську націю".

До цієї книжки також додано промову А. С. Малишка на похороні В. М. Сосюри 11-го січня 1965 р. і повністю і без коментарів совєтську офіційну реакцію на цю книжку. Перша є написана під заголовком „Народна освіта в Українській РСРС" і була поміщена в журналі „Радянська Школа" ч. 11 за 1968 р. Авторами її є О. Дзеверін, В. Смаль та О. Савченко. Друга є написана В. Ковичем п. з. „З поріддя запроданців" і була поміщена в „Літературній Україні" 8-го липня 1969 р. Автори цих статтей дуже хотіли б зробити автора книжки „провокатором". Вони здібні лаяти його, але не в силі спростувати представленої автором дійсности, або заперечити все те, що він написав про освіту в теперішній Україні.

Ця книжка, яка є нічим іншим, як голосом дійсних патріотів сучасної України, заслуговує на якнайширше розповсюдження її між українцями у вільному світі. Кожен з нас тут може для цього багато зробити, коли не тільки сам придбає цю книжку, але зробиться і кольпортером її. Це відноситься і до англомовного видання цієї книжки Two Years in Soviet Ukraine.

Ціна книжки „Освіта в Радянській Україні" в м'якій оправі 5.00 дол., а в твердій 6.50 дол. Книгарні дістають опуст. Опуст дається також кожному, хта замовляє більше як 5 примірників. Цю книжку і другі дві англомовні книжки можна замовляти в пластовій книгарні: Ply Co-op, 768 Queen St. W., Toronto 140, Ont., Canada або в Видавництві: Peter Martin Associates Ltd., 17 Inkerman St., Toronto 5, Ont.,

Книжка Two Years in Soviet Ukraine коштує в м'якій оправі 3.95 дол., а в твердій 6.95 дол.

Московська „Мелодія" випустить платівку з записом голосу Лесі Українки

Київ. — „Урочисте засідання з нагоди 100-ліття народження Лесі Українки буде проведено у Москві 1-го березня 1971 року" сказано в „Радянській Україні" з 13 жовтня. Не повідомлено, коли таке засідання відбудеться в Києві. До ювілею московська „всесоюзна фірма „Мелодія" випустить платівку з написом голосу поетки — наспівом та записом улюблених пісень Лесі Українки і кількох її віршів у виконанні артистів. П'єси Л. Українки: „У пущі", „Блакитна троянда", „Лісова пісня", „Камінний господар", сказано в тій же газеті, „ставляться в театрах Москви, Мінська, Риги, Фрунзе та ін. міст; на Тбіліській кіностудії випускається документальний фільм". З оголошень відомо, що не вийде повне зібрання творів Лесі Українки, лише „Вибрані твори".

КОМУНІКАТ

Конференція Центральних Українських Молодечих Організацій з нагоди 30-ліття УККА влаштовує у Філядельфії, Па., в суботу 24 жовтня 1970 року на грищі Олней Гайскул при Фронт і Данкенон вул.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ

з такою програмою:

1. ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ АМАТОРСЬКИХ ДРУЖИН, що належать до Спортової Централі і Молодечих Організацій. Зголошення дружин з поіменним списком змагунів переслати на руки ланкового Т-ва „Тризуб", п. Сидора Новаківського — 4917 N. 12th Street, Philadelphia, Pa. 19141, телефон GL 5-9789.

2. ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ у групах:
   а) Юначки й юнаки до 15 років життя: юначки — біг 50 ярдів, виштовх кулі (6 фунт.) і стрибок вдовжінь; юнаки — біг 50 ярдів, виштовх кулі (8 фунт.) і стрибок вдовжінь.
   б) Юначки й юнаки від 15 років вгору: юначки — біг 50 ярдів, стрибок вдовжінь та височінь; юнаки — біг 100 ярдів, 1 миля, 4 х 100 ярд., виштовх кулі (12 фунт.), стрибок вдовжінь та височінь.

Під час змагання відбудеться дефіляда спортовців і учасників молодечих організацій в одностроях.

Зголошення змагунок і змагунів до поодиноких конкуренцій перешлють Проводи Товариств до дня 23 жовтня ц. р. на руки д-ра Я. Бернадина, c/o "America", 817 Franklin Street, Philadelphia, Pa. 19123, телефон: (215) MA 7-2445.

Український Конґресовий Комітет Америки
Конференція Центральних Українських Молодечих Організацій — Спортова Комісія

Українсько-в'єтнамський хлопчик

Київська газета „Молодь України" з 13 жовтня надрукувала вістку „Хлопчик з В'єтнаму": „До Донецької школи ч. 47 прийшов хлопчик Микола Безсмертний, але в нього є й друге ім'я — Фан Мань В'єт. Високий худенький хлопчик з яскравими східніми рисами обличчя — син в'єтнамських партизанів — українця Федора Безсмертного і в'єтнамки Нгуєн Тхі Вінь, родом із далекої провінції Південного В'єтнаму". Його батька вивезли німці молодим на працю в гітлерівську Німеччину, звідки перевезли у Францію, потім Микола Безсмертний потрапив до В'єтнаму — напевно в складі французької армії, про що не подає совєтська газета. В часі в'єтнамської війни Микола Безсмертний пішов на свою голову до червоних партизанів і там помер від хвороби, а сина перед смертю попрохав відвезти в Україну. Хлопчиком опікується його бабуся Теодозія Перепеченко, яка ще працює в заводі в Донецьку. Хлопчика тепер звуть подвійним українсько-в'єтнамським іменем: Микола-Фам.

ГОЛОС ПРАВОСЛАВНОГО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Майбутня єдність Христової Церкви може будуватись лише на засаді зрізничкованої єдности.

Мені здається, що коли б українські католики проживали у своїй власній і незалежній державі, то вони б також повністю включилися в цей всесвітній процес змін у церковному житті, бо це відповідає українській психології. Тепер, не маючи формальної підпори, вони здаються на ласку подій, боячись зразити прихильність Ватикану. Також православні українці сидять на міжнародному полі тихо, бо, з одного боку, вони неспроможні об'єднатись і виробити міцні спільні принципи, а з другого — бояться „загубити ідентичність" українського православ'я, борючись між собою за те, хто краще і вірніше репрезентує собою це православ'я. Факти ці невідрадні, але правдиві.

Яких би шляхів чи форм не прибрали наші Церкви в майбутньому, — залишаться вони окремими чи поєднаються на лоні Христової Церкви в результаті сьогоднішніх ферментів у цілому світі — кадри одної й другої роблять засадничі помилки: не використовують догідної ситуації в боротьбі за українську самобутність наших Церков. Замість поєднати сили для спільної мети, вони частіше пробують себе „вивести в поле" або просто себе заперечити, а то й навіть закликати до „навернення" то сюди, то туди. Найкращим прикладом такої невідрадної тактики був зредаґований без участи православних меморіял УККА до кардинала де Фюрстенберґа в справі УК Патріярхату, в якому то меморіялі зроблено помітний натяк, що надання УК Патріярхату скорше приведе православних українців до Ватикану. З православної сторони не кращий крок зроблено на останньому Соборі УПЦ в Канаді, де закликалось католиків „навернутися" та заперечувалось їм права на всеукраїнський католицький Патріярхат. Повторюється стара істина, кинута москалями — „бий хахол хахла!"

Мені видається, що вже крайня пора українським Церквам тверезіше подивитися на сучасне церковне життя навкруги. Нам необхідно в ньому брати активну участь. Для цього можуть бути різні методи, і один із них — я не боюся це одверто висловити — це широкий і діловий діялог, завершений в найближчому часі Конференцією Українських Єпископів обох Церков на засаді рівности та спільних інтересів. Ця засада мусіла б включати взаємне право на такий устрій своєї Церкви, який вона вважає необхідним, а це практично означало б підтримку православним світом ідеї УК Патріярхату, а католицьким — Української Православної Автокефалії. Такими спільними силами можна було б „іти у світ" із своїми ідеями, українськими потребами, що, по суті, були б ні більше, ні менше, як включення себе активно в шукання нових доріг для Єдиної Христової Церкви, частину якої мусить творити українська нація.

Д. Зелений

Ів. Манило-Дніпряк

ДВІ РІКИ
(На старі мотиви)

В одній долині напрямки
Текли під сонцем дві Ріки.
Одна — спокійна, рівна,
тиха —
Нікому не чинила лиха,
Бо, бач, глибокою була...
Друга ж — мілка — гула,
На скелях піною кипіла
І гордо каламуть несла
Десь до Дніпра чи Ніла...

Народ мій правдоньку рече:
Ріка глибока — спокійніш
тече.

ЛІТ. ВЕЧОРИ І. МАНИЛА-ДНІПРЯКА

Літературні вечори поета-сатирика Ів. Манила-Дніпряка відбудуться в деяких містах Америки й Канади. Найближчий літвечір буде влаштований його друзями й прихильниками в Ст. Катерині (Канада) 25 жовтня о 3 год. дня в українській православній залі. Запрошення - пропозиції про влаштування нових літвечорів висилайте на адресу: Mr. I. Manylo, Cumberland Rd. Millivile, N.J. 08332, USA

КНИЖКИ ДЛЯ ВСІХ

А. Орел: Словник чужомовних слів $6.00; Д. Нитченко: Укр. правописний словник $2.00; О. Гончар: Собор (роман) $2.65; Ів. Багряний: Людина біжить над прірвою (ром.) $6.00; Генерал $1.50; П. Феденко: Укр. рух у XX ст. $2.90; Несмертельна слава (повість) $1.85; Є. Онацький: У вічному місті $2.90; О. Бабій: Повстанці $1.65; І. Манило: Україна сама... $0.50; Байкар (збірка збірок) $0.70; Журнал „ВОЛОСОЖАР", чч. 1-15 (усі числа) $2.00. Замовляти: Mr. I. Manylo, Cumberland Rd. Millivile, N.J. 08332, USA

Пленум Проводу ТУСМ

В днях 9, 10, 11 жовтня 1970 р. відбувся у Філядельфії, Па триденний пленум Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського, ТУСМ, із участю членів Світової Управи та Краєвих Управ ТУСМ Арґентини, Канади і Америки під проводом голови СУ ТУСМ інж. Богдана Кульчицького.

В нарадах порушено, продискутовано та заплановано ідеологічну конференцію, зустріч редакторів ТУСМівських видань, семінар ТУСМ-у та остаточно затверджено організаційну поїздку в терен ЗСА та Канади.

Рішено брати участь не тільки на студентському відтинку, але також на суспільно-політичному секторі українського суспільства. Присутні широко продискутували також фінансову базу Товариства та ствердили, що ця ділянка під сьогоднішню пору є найбільше неґативна, що до певної міри стримує діяльність Товариства, а в першій мірі не дає змоги появлятися ТУСМівським виданням.

Плян ідеологічно-політичного референта Світової Управи ТУСМ, д-ра Романа Сенькова із Вірджінії на роки 1970-72 затверджено в цілості.

К. Б.

ГОЛОС КАТОЛИКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сиф Сліпий. Але це праця ще на довгі десятиліття.

Значить, перед нашими богословами й літургістами, чи то католицькими чи православними, багато роботи. А ми, миряни, усвідомлюючи такий стан, повинні здержуватися від пристрасних тверджень, що це — православне, а те католицьке, аж доки воно не буде належно перевірене. Вислідом таких студій наших науковців повинен бути правдивий український обряд з усіми його питоменностями.

На закінчення, дорогий Брате, я хотів би двома словами описати, що я уважаю за найбільш питоме нашій Українській Церкві. Це не моя оригінальна думка, її я зачув від інших, але ніколи ще властиво не бачив її здійсненою в такий спосіб, щоб міг це наглядно побачити. Географічно й духово наш нарід стоїть на межі Сходу й Заходу. Можливим завданням для нас було б створити синтезу двох головних ментальностей у Церкві. Це завдання надзвичайно трудне, але воно єдине може запевнити нам духову самобутність і незалежність. Інакше ми будемо ласим шматком, за який дертимуться російський схід чи латинський захід, старючись загарбати його для себе. В отому нашому відвічному змаганні захоронитися від чужої навали ми мусимо ясно окреслити наше духове, церковне „я". Користь з того буде не тільки для нас самих, але й для цілої Вселенської Церкви. А можливо те все до сповнення тільки тоді, коли ми разом відшукаємо те, що для всіх українців є основно спільним і будемо старатися розвивати його в бажаному напрямку. В цьому ділі наша доба, що так старанно хоче відрізнити основне від припадкового, це — благословенний час.

Т. Червенський

Ділимося з Українським Громадянством сумною вісткою, що у вівторок, дня 13-го жовтня 1970 р. відійшов у Вічність

бл. п.
ІЛЛЯ БУЛА

заслужений громадянин, бувший довголітній голова Екзекутиви Відділу УККА в Бофало, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в суботу, дня 17-го жовтня 1970 року о год. 8:15 ранку з похоронного заведення Слотюк до церкви св. Миколая, відтак на кладовище Кальварія.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЕКЗЕКУТИВА ВІДДІЛУ УККА
в БОФАЛО, Н. Й.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

ЗА УПОКІЙ

бл. п.
РОМАНА КОРДУБИ
ІНЖ. ЕЛЕКТРИК

який помер 26-го березня 1970 р. у Wayne, N.J. по довгій недузі.

СЛУЖБА БОЖА відправиться в NEWARK, N.J. у церкві СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ при Sanford Ave. в СУБОТУ, 24-го ЖОВТНЯ, о год. 11-ій ранку.

Родину, Приятелів і Знайомих запрошують:
сестри: КЛЯВДІЯ і СТЕФАНІЯ,
у Львові мати — ЕВГЕНІЯ

19-го вересня 1970 року в Дітройті помер
інженер ОЛЕКСА АНТИПІВ
довголітній член Фундації Академії.

Для вшанування Його св. п. склали пожертви для Української Вільної Академії Наук у США:

Співпрацівники Його з Корпусу Інженерів при Департаменті Армії в Дітройті	$25.00
і пп. Лідія і Микола ТОПАЛОВІ	10.00

НАД СВІЖОЮ МОГИЛОЮ СТЕФИ ТИМЧИШИН
(У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ЇЇ СМЕРТИ)

В гарний осінний день 11. вересня ц. р. сумним вітром повіяло з „Бобрівки". У цій же „Бобрівці" у привітній, білій серед ліса хатині, престалось бити щире українське серце. Воно завжди живіще билось коли думка ластівкою линула там на приходство у Воютичах, біля Самбора, де її батько був священиком. Її батьки це старий священичий рід по лінії батька і матері. По скорій смерти батька родина розбрилась, а Стефа опинилась у Сестер Василіянок в Перемишлі, в гімназії.

Воєнна хуртовина примусила її ще дальше мандрувати, але вже з фахом мед-сестри і як мед-сестру мусіла я її нераз подивляти скільки було в Неї терпеливости для повірених собі хворих часто дуже безпомічних.

Скромно жила на „Бобрівці", та всетаки двері її хати були широко отворені для частих і численних гостей, як бувало в її батьків у Воютичах.

Всі знали дім о. Тимчишина у Воютичах і всі знали дім Стефи на „Бобрівці".

Так якось склалось, що в часі її недовгої хвороби за двома винятками ніхто її не відвідав, але це власне минув час вакацій.

Втомлена хворобою вирішила сісти, відпочати. Заснула в кріслі...., заснула на віки, щоб спочити на чужій землі.

Хай Тобі — Стефо! — і ця земля буде легкою та хай сниться Тобі наша рідна, Твої рідні Воютичі.

ІВАННА КЛИМОВСЬКА
в імені всіх Друзів і Знайомих

Олекса Заброський — кандидат до Конгресу

Олекса Заброський (з правого боку) під час розмови з президентом Р. Ніксоном.

Чикаґо (вн) — Кандидатом до Конгресу у Вашинґтоні в недалеких загальних виборах в дні 3 листопада ц. р. є, як знаємо вже з давніших повідомлень у пресі, уродженець Чикаґо, українського походження, п. Олекса Заброський. Він Кандидує в 6-му Конгр. Дистрикті Ілліной, що охоплює деякі підміські міста, як Бервин, Сісеро, та частину Чикаґо.

О. Заброський — хоч молода ще людина — має за собою вже довголітній стаж суспільно-громадської праці так на загальному американському полі, як також українсько - американському.

Під час 2-ої світової війни був учасником боїв з німцями в рядах американської армії, що їх відбув з воєнними відзначеннями, відтак після війни — офіцер окупаційних військ в Західній Німеччині, де між іншими мав нагоду запізнатися з проблемами ДП, українськими та інших національних груп, яким помагав в міру своїх сил і спроможностей. Після війни в рідному Чикаґо включився в організоване американське життя, не забуваючи рівночасно про потреби організованого життя національної групи свого походження. В тій ділянці співпрацював близько з відомим нашим діячем, передчасно померлим бл. п. Іваном Дуканським.

Як людина, що завжди була в близькому контакті з широкими масами населення, толерантна і рада допомагати своїм співгромадянам, О. Заброський має за собою великі симпатії людей різних переконань. Його програма промовляє не лише до республіканців, які його кандидатуру висунули, але й багатьох членів демократичної групи. Має також добрий підхід до неґрів, які частинно заселюють дистрикт, в якому він кандидує.

Українсько - Американський Загально - Громадський Комітет для підтримки його кандидатури, очолюваний нашим громадським діячем — адвокат Роман Смуком, як предсідником, а проф. Василем Іващуком, як його заступником, складається з представників ок. 50-ох наших організацій з Чикаґо й околиць, об'єднаних на загально-громадській базі без уваги на політичні переконання чи релігійну приналежність. Зорганізувався він літом ц. р. з метою допомогти кандидатові в цій його нелегкій кампанії в міру можливостей, зокрема у збірці фінансових засобів серед нашого громадянства, без яких ніяка виборча кампанія не є можливою.

З тією метою цей Комітет улаштував окремий Бенкет-Зустріч з кандидатом в дні 26 вересня ц. р. в залі СУМА - Північ - Чикаґо, чистий дохід з якого, як також всі пожертви поодиноких наших громадян й організацій під час Зустрічі, як також при інших принагідних збірках на окремі листи Комітету, як напр. між нашими підприємцями - мотелярами у Висконсин Деллс (збірщик інж. М. Гриневич), під час пікніку Лікарського Т-ва (зб. проф. Іващук), принесли суму 5,000 дол., що їх переданo кандидатові на його кампанію. Тому, що потреби цієї кампанії є дуже великі, збірка триває далі і треба вірити, що наші громадяни й організації, які розуміють вагу справи і вимкові шанси, які існують для цього кандидата, своїми датками причиняться до збільшення фондів на цю преважну ціль.

Треба вірити, що на основі довголітньої праці у своєму дистрикті та популярности, якою кандидат користується — населення цього дистрикту віддасть свій голос на нього в дні 3 листопада цього року.

ВІДБУДЕТЬСЯ СВЯТО ЗБРОЇ — УПА

Торонто. — З ініціятиви кол. Вояків УПА і заходами Організації УВФронту, в Українському Домі при вул. Крісті відбудеться в неділю 25 жовтня о 7 вечора Свято Зброї — УПА, на вшанування пам'яті Головного Командира УПА ген.-хор. Т. Чупринки - Шухевича і відзначення 28-ї річниці з часу створення УПА. Доповідатиме д-р Б. Стебельський, після чого буде мистецька програма.

Ніксон прийняв представників польської громади в ЗСА

Вашинґтон. — Як інформує польський щоденник „Нови Свят" з 17 жовтня ц. р., президент Ніксон прийняв у Білому Домі делеґацію американських поляків, яка складалася з 19-ох осіб, в тому числі трьох високих духовників, редакторів польських часописів, голови Польського Американського Конгресу, репрезентантки польської жіночої організації та делеґатів різних інших організацій. Делеґати вручили Президентові обширний меморіял, в якому заявили підтримку американських поляків для політики Президента супроти В'єтнаму та просили, щоб ЗСА визнали західний кордон Польщі на Одрі-Нісі, признали Польщі право найбільшого упривілеєння в торговельній ділянці, відкинули плян НАТО про так звану атомову запору почерез Середущу Европу і щоб, у внутрішній політиці, приймали більше американських поляків з високою освітою на різні державні посади. Президент розмовляв з делеґацією понад одну годину. Він ствердив, що договір між Західньою Німеччиною і Польщею, в якому буде визнаний кордон Одри-Ніси, приспішить вирішення кордонів у післявоєнній Европі та просив предклясти йому список американських громадян польського роду, фахівців різних ділянок, що їх можна б затрудинти в державному апараті. Президент підписував автографи та роздав приявним мужчинам на пам'ятку олівці й паням — брошки. Подивившись на трьох духовників зажартував, що „заощадив" собі три брошки. „Нови Свят" підкреслює, що та авдієнція відбулася у „приязній, свобідній і позбавленій формалістики атмосфері".

Округа УНС в Чикаґо відбула організаційні наради і курс

(Закінчення зі стор. 1-ої)

під кермою своїх секретарів, а саме М. Семкова, Відділ якого придбав уже 70 членів, гол. радного Т. Шпікули (64 членів), інж. Лева Боднара (35 членів), інж. В. Вережана (29), мгра В. Нічая (26), п-і Олени Олек (23), В. Матичака (22), П. Врублівського (19), В. Буртняка (18), п-і С. Кочій (14), Р. Припхана (11) і інших. Є. Репета дякував всім заслуженим у кампанії та закликав їх до ще успішнішої праці, подаючи число членів, які він сподіється від Відділів ще в цім році й обіцяв свою повну допомогу в праці. Після доповідей відбулася дискусія в якій взяли участь інж. Л. Боднар, М. Ольшанський, М. Сенчишак, п. Хома, п. Іванюк, Р. Припхан, інж. А. Дорошенко, проф. М. Куропась й ін. Проф. А. Антонович пропонував Окрузі піддержати спортову акцію молоді. Голова Округи М. Олек, підсумувавши перебіг дискусії, закрив збори, запрошуючи приявних на перекуску та закликаючи усіх приявних взяти участь у курсі, що відбудеться в наступний день. Курс тривав від 10 години ранку до 5-ої год. по полудні, з перервою на обід. Викладали на курсі д-р Ярослав Падох та Євген Репета. Частину часу присвячено загальним проблемам, насвітлюючи значення забезпечення та ролю організатора УНСоюзу не лише з господарської точки зору, але й з моральної та громадської, а левину частину часу присвячено практичним вправам у складному ділі підбору відповідних плянів забезпечення, індивідуальному підходу до кандидатів на забезпечення та техніки забезпечення. Метою курсу було відсвіжити знання організаторів та поширити його новими відомостями й досвідом, щоб вони стали правдивими знавцями забезпеченого діла.

У Вінніпеґу закінчився Конґрес етнічної мозаїки

(Закінчення з 1-ої ст.)

Конґресові надіслав теж від імені канадійського федерального уряду прем'єр міністрів П'єр Трудо, наголошуючи в ній напрями політики уряду, який стоїть на позиціях плюралізму і багатокультурности та дбатиме про збереження і розвиток етнічних культур. Ця телеграма була своєрідним доповненням деклярації, яку на конґресі ще в першому дні склав державний секретар Канади, Жерард Пельтіє від імені федерального уряду.

На конґресі було зареєстрованих 330 учасників, які репрезентували різні етнічні групи в Канаді. Крім того, в працях конґресу приймали участь запрошені спеціялісти з етнічних питань, члени підготовчого комітету та інших спеціяльних комітетів. Таким чином число всіх учасників було дещо понад 400 людей. Найчисленніше були заступлені українці — разом 124 особи, відтак французи — 45, англійці — 26, жиди і німці — по 21, шкоти — 17, поляки — 10, італійці — 9, ірляндці — 7, ісляндці та східні індійці — по 6, голляндці — 5, мадяри — 4, норвежці, чехи і словаки, та росіяни — по 3, канадські індіяни — 2, неґри, китайці, велші, фламандці, болгари, бельґійці, литовці, лотиші, австрійці та канадські метиси — по 1 представникові.

В часі конґресу працювало 18 семінарів, на яких були розглянені такі проблеми та винесені відповідні резолюції:

а) освітньо-культурні організації (два семінарі),

б) справа шкільних підручників (два семінарі),

в) програми навчання в публичних школах (два семінарі),

г) етнічні архіви і історія етнічних груп,

ґ) державна підтримка для культурної діяльности (два семінарі),

д) державна підтримка для організацій (два семінарі),

е) статус мов етнічних груп (два семінарі),

є) навчання мов у державних школах (два семінарі),

з) засоби масової комунікації,

ж) організаційні проблеми,

к) культурний обмін.

Всі семінарі випрацювали рекомендації для резолюційної комісії, яка на цій основі оформила проєкт резолюцій та подала їх для розгляду і затвердження пленарної сесії. Схвалені резолюції охоплюють практично всі ділянки організаційного і культурного життя етнічних груп в Канаді, а теж з'ясовують погляди учасників конґресу на форми і способи допомоги цій діяльності з боку урядів федерального та провінційних.

Комітет культурної мозаїки Манітоби

Конґрес схвалив пропозицію, щоб дотеперішній підготовчий комітет у складі 15 осіб продовжував існування під зміненою назвою „Манітобський комітет культурної мозаїки" та виконував функцію консультивного тіла при манітобському уряді. Цей комітет є уповноважений опрацювати проєкт статуту для „Культурної ради Манітоби", яка б відтак постійно діяла при уряді манітобської провінції та допомагала в здійсненні постанов щойно відбутого конґресу. Українців у цьому комітеті репрезентують д-р С. Кальба та проф. Я. Рудницький. Головою комітету є проф. М. Кіннієр.

Золотий ювілей подружжя Теодора й Марії Федоришиних

Теодор і Марія Федоришини під час їхнього ювілею

В суботу 12 вересня ц. р. відбувся золотий ювілей подружжя п-ва Теодора й Марії Федоришинів у місті Міннеаполіс. Місцем народження ювілятів було село Базар, повіту Чортків, у Галичині. Вінчалися вони у цьому ж селі у церкві св. Покрови. Вінчав їх о. Нестор Величківський.

В гарно прибраній церкві, при співучасті хору під диригентурою інж. Євгена Карп'яка, по урочистому благословенні о. д-р шамб. Кнапом, відправлено молебень з нагоди п'ятдесятиріччя їхнього подружжя.

Після цього їхня дочка зі своїми синами Михайлом і Юрком Кравцями влаштувала їм Ювілейний бенкет в УНДомі.

Привітали їх хористи і господар свята та приятель Ювілятів — пан Іван Артим, вручивши їм дарунки.

Під грімке „Многая Літа" Ювіляти засіли за пребогаті столи застелені вишиваними обрусами і прибрані барвінком. Обрус при головному столі вишивав сам Ювілят на своє Золоте Весілля.

Одна за одною чергувалися промови, перечитування і привіти і телеграми. Ювілятам передавали дарунки і привітальні картки.

Промовцями були: о. д-р шамб. Кнап, о. Лев Дорош, Іван Артим. Вони у своїх промовах згадували християнське, скромне і корисне для української громади працьовите життя ювілятів, повне самовідречень і пожертв на церковні й народні цілі. Підкреслювали, що вони зуміли виховати свою дочку на свідому українську громадянку.

Телеграми наспіли від преосвященнішого Кир Ярослава Габра, від кол. віце-президента Г. Гомфрі, від родини з Канади, від родини з Арґентіни, від студентки Дарії Стецьо з Вермонт. Усні ґратуляції склав конґресмен Дан Фрейзер. Привітальні картки одержано: від секретарки 25-го Відділу УНС пані Квітки Стецюк і від Сестрицтва УКЦ св. Константина.

Пізніше слідувала промова пана Гілярія Папіжа із переповідженням головних епізодів із родинного життя Ювілятів. А потім в гарній українській мові вітав Ювілятів Михайло Кравець — старший їхній внук.

Закінчив свято Ювілят, дякуючи усім присутнім за вшанування його подружжя.

З цієї нагоди гості склали п'ятсот доларів на УНДім в Міннеаполісі.

Усім гостям — „щире спасибі"

Сц К.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

БАРТОЛОМЕЙ УНЕСЬКО, член УНС Відд. 167 Б-ва св. о. Миколая в Толідо, Огайо, помер 26 серпня 1970 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Красно, пов. Кросно, Україна. Став чл. УНС в 1906 р. Полишив у смутку дружину Джесі. Похорон відбувся 29 серпня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Толідо, Огайо. Вічна Йому Пам'ять! І. Вельган, секр.

ВОЛОДИМИР ХОЛЕВЧУК, член УНС Відд. 489 Т-ва І. Воробкевича в Ню Йорку, Н. Й., помер 7. 1. 1970 р. на 65 р. ж. Нар. в Станиславові, Україна. Став чл. УНС в 1953 р. Полишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 7. 6. 1970 р. на цвинтарі Гейт оф Гевен в Вестчестер, Н. Й. Вічна Йому Пам'ять! М. Шпетко, секр.

АННА КОЗАК, членка УНС Відд. 385 Т-ва Запор. Січ в Міннеаполіс, Мінн., померла 1 липня 1970 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Теплиці, пов. Тернопіль, Україна. Стала чл. УНС в 1921 р. Полишила у смутку 2 синів: Василя і Володимира. Похорон відбувся 4 липня 1970 р. на цвинтарі св. Марії в Міннеаполісі, Мінн. Вічна Їй Пам'ять! Я. Карпяк, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6449. На-омі знову перелякана

Повний місяць знімається вгору над селом лікуючих мужів . . .

— Вождь Меду хоче мати тебе, Наомі, у своєму „бато". Це так він називає свою видовбану колоду.

Він каже, щоб я не ставив запитів, але залишався з тобою і помагав.

Тарзане! Ця теча, що її Момбаі налив до своєї каді, розпукає одяг. Що вони тепер хочуть робити зо мною?!